

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा - अक्टूबर - 2019

कक्षा - शास्त्री(SEM-1)(New)	प्रश्नपत्रम् - 6	गुणाः -70
विषयः - व्याकरणम्	कोड -C.C.1.1.2	समयः- 11:30 तः 2:30पर्यन्तम्
दिनाङ्कः -15/10/2019	सन्दर्भग्रन्थः - वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी	

प्र. क्र. प्रथमान्विति: (Unit 1) गुणाः

प्रश्न १ कानि अपि पञ्च रूपाणि ससूत्रं साधनीयानि । १०

१ तेपते,	२ तिप्सीष्ट
३ त्रेपे,	४ जजम्भे
५ तितिपिषे,	६ गोपायति
७ आचामति	

प्रश्न २ कयोः अपि द्वयोः सूत्रयोः सोदाहरणं व्याख्या कार्या। १०

- १ आयादय आर्धधातुके वा।
२ सन्वल्लघुनि चङ्परिगलोपे।

द्वितीयान्विति: (Unit 2)

प्रश्न ३ केषामपि पञ्चानां रूपाणां परिचयं लिखत। १०

उदाहरणम् प्रश्नः ।

उत्तरम् -खन् -धातुः । लिट् लकारः। प्रथमपुरुषः, द्विवचनम्।

१ भरिष्यति,	२ जह्वार,	३ अघुक्षत्
४ अशिश्रियत्,	५ अभार्षुः,	६ असौषीत्,
७ धयासुः		

प्रश्न ४ कयोः अपि द्वयोः ग्रन्थपङ्क्तयोः सोदाहरणं व्याख्या कार्या। १०

- १ ऋवर्णान्तानां दृशेः गुणः स्यादङि। अदर्शत्।

२ इण्कुभ्याः परस्य एषां सस्य षः स्यात् । ऊषतुः।

तृतीयान्विति: (Unit 3)

प्रश्न ५ केषाञ्चित् पञ्चानां निर्देशानुसारं रूपाणि लेख्यानि।

१०

- १ अद्-धातुः, लट्-लकारः, प्रथमपुरुषः, एकवचनम्
- २ अद्-धातुः, लोट्-लकारः, मध्यमपुरुषः, एकवचनम्
- ३ ऋत्-धातुः, लिट्-लकारः, प्रथमपुरुषः, एकवचनम्
- ४ हन्-धातुः, लोट्-लकारः, मध्यमपुरुषः, एकवचनम्
- ५ हन्-धातुः, लिङ्-लकारः, प्रथमपुरुषः, एकवचनम्
- ६ दुह्-धातुः, लट्-लकारः, मध्यमपुरुषः, एकवचनम्
- ७ षूङ्-धातुः, लट्-लकारः, प्रथमपुरुषः, एकवचनम्

प्रश्न ६ कयोः अपि द्वयोः सूत्रयोः सोदाहरणं व्याख्या कार्या।

१०

- १ अदिप्रभृतिभ्यः शपः।
- २ विदो लटो वा।

प्रश्न ७ निम्नलिखितेषु प्रश्नेषु केषाञ्चित् दशानां प्रश्नानाम् एकैकवाक्येन उत्तराणि लिखत।

१०

- १ 'आनर्त' इत्यत्र नुडागमः केन सूत्रेण भवति?
- २ 'शाधि' इत्यत्र हकारस्य धकारः केन सूत्रेण भवति?
- ३ 'रुदादिभ्यः सार्वधातुके' इति सूत्रेण कः आगमः क्रियते?
- ४ 'यौति' इत्यत्र उकारस्य वृद्धिः केन सूत्रेण भवति?
- ५ 'सहिवहोरोदवर्णस्य' इति सूत्रेण अकारस्य स्थाने कः आदेशः क्रियते?
- ६ 'अगूढ' इत्यत्र क्सस्य लुक् केन सूत्रेण भवति?
- ७ 'शिष्टात्' इत्यत्र षत्वं केन सूत्रेण भवति?
- ८ 'उश्च' इत्यत्र 'उः' इति शब्दे प्रातिपदिकं किम्?
- ९ 'दाधध्वदाप्' इति सूत्रं कां संज्ञां करोति?
- १० 'ग्लेयात्' इत्यत्र एत्वं केन सूत्रेण भवति?
- ११ 'चक्षण्वहे' इत्यत्र धातुः कः?
- १२ 'णिश्चिद्रुसुभ्यः कर्तरि चङ्' इति सूत्रेण कस्य स्थाने चङ्-आदेशः

क्रियते?

- १३ 'आचामति इत्यत्र उपधादीर्घः केन सूत्रेण भवति?
- १४ 'पाघ्राध्मा.....' इति सूत्रं पूर्णं कुरुत।
- १५ 'शीयते' इत्यत्र आत्मनेपदं केन सूत्रेण भवति?